

ACC. N:R M. 6997 : 1-11.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: A. B. Waldemar

Härad: Bjäre

Adress: Ängelholm

Socken: Ängelholm

Berättat av: Em Graustedt

Uppteckningsår: 1940

Född år publ. 60 i Rebbelberga

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

<u>Fastlag.</u>	<u>sid. 1.</u>
<u>Jul och fulllek.</u>	<u>" 2-7.</u>
<u>Lindrig barnsång.</u>	<u>" 8.</u>
<u>Ellärkesdagar.</u>	<u>" 9.</u>
<u>Skåver</u>	<u>" 10</u>
<u>Soastkonster.</u>	<u>" 11.</u>

Skriv endast på denna sida!

Fastlag.

Stagnus innan påsk kallades:
Fastlags söndag, bullsmåndag,
pannkaka tisdag, fläsktorsdag,
asketorsdag, längfredag och
påskhelgdag.

1.

Fastlagsris skulle de få som
ligger länge. Kvällen innan
läde alla sig tidigt för att
kunna vara tidigt öppna. Mide
barnt och vuxna kunde sisse-
mellan ge varandra ris. Det
var bara vanligt bort björke-
ris huvudsaken var att man
kunde stå med det. Detta
var på Fastlags söndag.

Ulman H. 9

Julen.

Julafteon kläddes julgransen med
pappreiskarameller. Vid 3-tiden
drack man kaffe och sedan
var det merrafteon som bestod
av smör, bröd, ost, sminglot, och
dessa på kvällen gick de
kort gåkört, kort korr - ett par
slipa smiter, julskinka, luftfisk
risgröt och klevätter. På bor-
det skulle två ljus brinna, ett
för far och ett för mor och
ni skulle de se vilket ljus
som först brann ned.

I morn de gick till julafteon
genom skogen fingo de kaffe
och vetebröd. När de kommit
tillbaka från julafteon fingo

de långväl och så allt kallet som varit framdukad kvällen innan. Målet var surt, stekt och grovt bröd och sockerkaka. Så brukade de ha julgubbar av vetdeg, det var fåglar, koringar, ljändan, bokar, kringlor och de voro målade i rött grönt och blått.

De bakades hemma eller köptes i affären. Pepparkakor i alla former hade man och man köpte med en grov så det blev olika figurer.

"Julafton och juladay då ha vi det så gott som vi vill ha man annandag jul så gör man nor sitt sul," brukade de säga.
(Här instökt konservator Graustedt

ad i Förelöp hade han hört följande
de tillägg till ramsan: "och sa"
till oss påga, ni skall ut och
miga och inte stå här och
gäva! (gäva)"

Under julstämman och julen sattes
spinnrockarna undan och un-
der julen fick de bara leka. De
lekte "läsa värme", gissa nötte-
ren nötkle kallades lägga räv
(se bild.) De skulle peka i luften
och uttala på nötkerans och de
skulle en annan med förbund-
na ögon svara så som han kom
ill utläggning ^{av nötkerans i minnet} ~~se~~ f. se: "klo, klo klo,
ben, ben, ben o. s. v. tills den andra
pekat på alla nötkerans. Den som svar-
de fel blev det den andras tur.

ACC. N:R M. 6997: 5.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: A. B. Waldemarsson

Härad: Bysjö

Adress: Ängelholm

Socken: Ängelholm

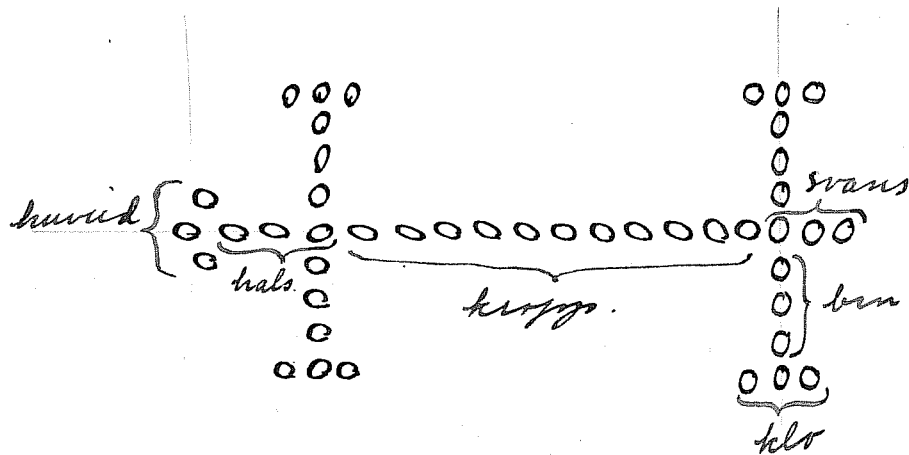
Berättat av: E. Granstedt

Uppteckningsår: 1940

Född år c:a 1880 i Rebbelgerga

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5.

Skriv endast på denna sida!

ellet nätter bekvade de laka en
amma lek ochsi. Sa tog litet
nätter i en hand och skraulade
med dem: "Skraula, skraula
häst - hur många hästar har
jag?" Lyckades den ande gissa
rätt fick han alla nätterna. Jo
sede han fel måste han lämna
lika många.

Sa bekvade ochsi knyta hæn-
den och lägga en nôt under
en av fingrarna och säga: "Min
so luntar i sköven!" Den ande
svarade: "Min so luntar efter!" -
"Hilken bok ligger hon under?"
Så skulle den ande peka på en
av fingrarna - låg nôtan där fick
han den - annars fick han själv

betala en nöt.

De brukade också leka "köra
med Per Holmas kärra." Alla
deltagarna skulle ha var sitt
namn som motsvarade en del
på vagnen. Då skulle "udden"
taga reda på namnen och
sätta ihop dem till Per Holmas
kärra.

De brukade leka en lek där
alla fingr var sitt namn på nå-
gon del av grisen. "Udden" skulle
ta reda på de olika namnen
och dem skulle han stoppa i
en korg.

Vid storkvätt fick man ej
vida om lakunen på tvären
när man skulle vida ur
vädrnet. "Det var out åt det"
brukade de säga. Man skulle
vida ur lakunen på längden
Och någon kormma skulle ligga
på den vid en barsäng
så skulle barret komma
på tvären.

ACC. NR. M. 6997:9.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Stänsdagur.

"Peter Kall släpper sin varusa
sten i vatnet," brukade min
farfar säga och till oss barn:
"Gå nu vilt på vatnet för
nu står det lika bra under
som vatten på isen."

Tredje torsdagen i Tor skall
man lägga sig vid dags-
ljus.

9.

Ullm H 20

Skäver.

Om barnet hade skäver skulle
det mätas. Den gammal gumm-
ma gick omkring och mätte
barnen 3 gånger först torsdag och
söndag och sen på torsdagen igen.

Hon mätte med ett regel-
garnsband från hjässan till
hälven och det mättet skulle
vara mot mättet mellan
de utsträckt armarna. Satta-
des det något i mättet så hade
barnet skäver. Sedan skulle ban-
det läggas under en sten för
att rullas och då skulle barnet
vara friskt igen.

Ibland kunde barnen få salva el-
ler kryddor i påsar som bands vid le-
derna. Sombarn barn talde det inte.

10

Mms N. 23

Om de byggade gjälvor haudet
mede mätningen så hjälpte
det inte.

11.

Svartkonsten.

Så sent som när man var flicka
var där en som kunde bäl ut
vid skälderviken för att vilt-
leda båtarna. Han hette Jous
Krisson) och han hade en
svartkonstbok men prosten
lock tog boken ifrån gubben.
Han hade gjort sina söner
osäkra när de skulle ut i
kriget.

Man gång sködde han i föregående
ut en parv ända över gräden men
de smulades av sig själva ihop i påsen.